

บทที่ 4

สาระสังเขปของลัทธิอนันนิกายและรูปแบบการทำบุญในสังคมไทย

อนันนิกายเป็นลัทธิศาสนาหนึ่งในสังคมไทย ซึ่งคนไทยโดยทั่วไปจะเรียกว่า “พระญวน” การใช้ชื่อดังกล่าวเป็นไปตามประวัติศาสตร์ความเป็นมาของการปรากฏอนันนิกายในประวัติศาสตร์ไทย เพื่อประกอบการศึกษาเรื่องการเปิดพื้นที่ทำบุญของอนันนิกายในกรุงเทพมหานคร ในที่นี้จึงนำเสนอประวัติความเป็นมาของอนันนิกายโดยสังเขปพร้อมการสืบสานในสังคมไทย

1. การปรากฏตัวของวัดอนันนิกายในราชอาณาจักรไทย

ราชอาณาจักรไทยเป็นดินแดนที่ให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา ด้วยเหตุนี้จึงปรากฏศาสนาอื่น ๆ นอกจากพระพุทธศาสนา อาทิ ฮินดู อิสลาม คริสต์ เป็นต้น สำหรับพระพุทธศาสนาในราชอาณาจักรไทยประกอบด้วย ลัทธิลังกาวงศ์ ฝ่ายเถรวาท และมหายาน ในลัทธิลังกาวงศ์ยังปรากฏเป็นฝ่ายมหานิกายและฝ่ายธรรมยุติกนิกาย มีการนับถือร่วมกับฝ่ายมหายานซึ่งมีนิกายหลัก ได้แก่ จีน นิกายกับอนันนิกาย

ลัทธิอนันนิกายเป็นลัทธิศาสนาของชาวญวนหรือชาวเวียดนามซึ่งปรากฏในราชอาณาจักรไทยด้วยเหตุผลทางการเมือง เมื่อสมัยกรุงธนบุรีในปี พ.ศ. 2316 ได้เกิดกบฏขึ้นที่เมืองเว้ ประเทศสังคมนิยมเวียดนามในปัจจุบัน ผลจากการกวาดล้างกบฏทำให้กลุ่มชาวญวนกลุ่มหนึ่งต้องหลบหนีเข้ามาในดินแดนไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี ซึ่งในขณะนั้นบ้านเมืองไทยอยู่ในระหว่างการก่อตั้งอาณาจักรธนบุรีและมีความต้องการให้ผู้คนเข้ามาอาศัยในราชอาณาจักรแห่งใหม่โดยองค์พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชาวญวนเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารพร้อมพระราชทานที่ดินให้พักอาศัย ตั้งบ้านเรือนอยู่นอกฝั่งพระนคร พร้อมทั้งอนุญาตให้ชาวญวนสร้างวัดญวนได้ วัดญวนแห่งแรกคือ วัดกว้างโล่ตี้ว เรียกชื่อภาษาไทยว่า วัดทิพวาริตั้งอยู่ที่พาดูร์ด ปัจจุบันวัดแห่งนี้เป็นวัดจีนนิกายและในเวลาต่อมาชาวญวนพร้อมผู้มีจิตศรัทธาได้ย้ายมาสร้างวัดแห่งใหม่คือ วัดมงคลสมาคม ถนนแปลงนามเยาวราช จากสมัยกรุงธนบุรีชาวญวนได้สวมมิภักดิ์ต่อราชอาณาจักรไทยมาด้วยดีและปัญหาการเมืองภายในของญวนในประเทศเวียดนามยังคงปรากฏการกบฏจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยรัชกาลที่ 1 เมื่อองเชียงซุนได้หนีกบฏเมืองเว้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารก็ได้รับพระราชานุญาตให้ตั้งบ้านเรือนในราชอาณาจักรสยาม จากความผูกพันดังกล่าวได้เชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ระหว่างไทยกับญวน ทำให้ชาวญวนได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้มาโดยตลอดสร้างวัดญวนได้ชื่อวัดกว้างฝื่อตี้ว คือ วัดอนันนิกายาราม หรือวัดญวนบางโพ และในปี พ.ศ. 2330 ทรงพระราชานุญาตให้สร้างวัดญวนเพื่อเป็นที่พำนักของพระ เณร ในพื้นที่ตลาดน้อยย่านชาวจีน ในเขตสัมพันธวงศ์ ปัจจุบันชื่อวัดอุภัยราชบำรุง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญวนมีความผูกพันยิ่งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 เมื่อ พ.ศ. 2377 ชาวญวนในแผ่นดินญวนที่นับถือศาสนาคริสต์ถูกจับลงโทษอย่างรุนแรง จึงส่งผลให้ชาวญวนหนีเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในไทย รัชกาลที่ 3 ทรงพระราชานุญาตให้เข้ามาอยู่ที่เมืองจันทบุรีเป็นกลุ่มใหญ่ ส่วนกลุ่มที่อพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ได้รับพระราชทานให้พำนักอยู่ที่สามเสน

กลุ่มชาวญวนที่เข้ามาอาศัยแผ่นดินไทยในสมัยรัชกาลที่ 3 กลุ่มหนึ่งไปตั้งบ้านเรือนที่จังหวัดกาญจนบุรี จัดเป็นชาวญวนที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนชาวญวนที่เป็นคริสต์เรียกว่า คริสต์ตั้ง ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกตั้งบ้านเรือนอยู่ที่สามเสน และได้รับพระราชานุญาตให้สร้างวัดได้ที่จังหวัดกาญจนบุรีพร้อมสร้างวัดญวนสะพานขาวหรือวัดสมณานัมวิหาร

ในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงพระราชานุญาตให้ชาวญวนจากกาญจนบุรีมาตั้งบ้านเรือนที่คลองผดุงกรุงเกษม จึงทำให้ชาวญวนและผู้ทีนับถือศาสนาพุทธแบบญวนเริ่มปรากฏมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย รัชกาลที่ 4 ทรงจัดระเบียบการกำหนดให้มีการแยกพระจีนนิกายกับญวนนิกายพร้อมพระราชทานนามญวนนิกายว่า อนัมนิกาย โดยมีเครื่องนุ่งห่มของพระแบบจีนร่วมกับการห่มจีวรแบบพระสงฆ์ไทย

กล่าวสรุปการกำเนิดอนัมนิกายในราชอาณาจักรไทยเกิดจากเหตุผลทางการเมืองของฝ่ายญวนที่เข้ามาอาศัยในแผ่นดินไทย และเมื่อเห็นว่าเหตุการณ์ในบ้านเมืองของตนสงบแล้วก็รีบออกไปก่อตั้งบ้านเมืองดังเช่นเหตุการณ์ของเชียงสือที่หนีจากสยามจนทำให้เกิดข้อเคลงใจในด้านความภักดีต่อพระมหากษัตริย์ไทย โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) ไปปราบญวนที่เป็นกบฏที่เมืองเว้หรือไซ่ง่อน พร้อมกับให้อพยพชาวญวนมาอยู่ที่กรุงเทพฯ ความรู้สึกของเจ้านายฝ่ายไทยจะมองว่าชาวญวนมีนิสัยรักพวกของตนมากจึงขาดความไว้วางใจ ด้วยเหตุนี้ชาวญวนจะมีช่องว่างในด้านความผูกพันกับชาวไทย

ด้วยชาวญวนบางกลุ่มเคยบวชเรียนในพระพุทธศาสนาและเมื่อมาอยู่ในแผ่นดินไทยยังคงสืบสานพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ก่อนที่ชาวจีนจะรวมกลุ่มกันในสังคมไทย พระจีนเป็นฝ่ายรับแบบฉบับการบวชมาจากพระญวนในนิกาย หลังจากสมัยรัชกาลที่ 3 ชาวจีนมีความสามัคคีกับไทยและพระมหากษัตริย์ ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ต่างให้การยอมรับคนจีนส่งผลให้คนจีนเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารมากกว่าชาวญวนและในที่สุดกลุ่มชาวจีนได้มาสร้างวัดและบวชพระเพื่อสืบสานพระพุทธศาสนาได้โดดเด่นกว่าฝ่ายญวนในสมัยรัชกาลที่ 4

ในสมัยรัชกาลที่ 3 นับเป็นยุคที่ชาวญวนได้ปลูกสร้างบ้านเรือนในแผ่นดินไทย องค์กรรัชกาลที่ 3 ทรงอุปถัมภ์วัดญวน วัดเกี้ยวเพื่อก็คือ (วัดสมณานัมบริหาร) หรือปัจจุบันเรียกว่า วัดญวนสะพานขาว คลองผดุงกรุงเกษม เขตดุสิต ตลอดยุคสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ 1 - 3) จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการสร้างวัดญวนโดยชาวจีนในพื้นที่อาศัยของชาวจีนและวัดญวนซึ่งสร้างโดยชาวญวนตามรายชื่อตั้งสรุปไว้ในตารางที่ 4.1 รายนามการสร้างวัดญวนในสมัยธนบุรีจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่4.1 ศาสนสถานและพระสงฆ์อนัมนิกาย

ตารางที่ 4.1 รายนามการสร้างวัดอุยวณในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดตั้งแต่สมัยธนบุรี จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5

รายนามวัด	ที่ตั้ง	ช่วงเวลาที่ถูกสร้าง
1. วัดกามโล่ต้อ (วัดทิพยวารีวิหาร)	หลังตลาดบ้านหม้อ พาหุรัด	สมัยกรุงธนบุรี ปัจจุบันเป็นวัดพระจีน
2. วัดโห้ยกันต้อ (วัดมงคลสมาคม)	ถนนแปลงนาม เขตสัมพันธวงศ์	สมัยกรุงธนบุรีและได้รับพระราชที่ดินและสร้างวัดสมัยรัชกาลที่ 5
3. วัดคันเียงต้อ (วัดอ. วัดคันเียงต้อ วัดอุภัยราชบำรุง)	หลังตลาดน้อย ริมถนนเจริญกรุง เขตสัมพันธวงศ์	สร้างสมัยรัชกาลที่ 4
4. วัดกว้างเพี้ยกต้อ (วัดอานันนิกาธาราม)	บางโพ เขตบางซื่อ	สร้างเมื่อสมัยรัชกาลที่ 1 ได้มีการสร้างพระอุโบสถใหม่แทนพระอุโบสถหลังเดิมและองค์รัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชดำเนินฉลองพระอุโบสถเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2511
5. วัดคันถ่อต้อ (วัดถาวราราม)	กาญจนบุรี	สร้างในสมัยรัชกาลที่ 3
6. วัดเกียงเพือกต้อ (วัดสมณานัมบริหาร)	ริมคลองผดุงกรุงเกษม เขตดุสิต	สร้างสมัยรัชกาลที่ 3
7. วัดเพือกเตียนต้อ (วัดเขตรีนานุญูาราม)	จันทบุรี	
8. วัดโผเพือกต้อ (วัดกุศลสมาคร)	เขตสัมพันธวงศ์ ใกล้วัดถนนราชวงศ์	
9. วัดตีห่านต้อ (วัดชัยภูมิการาม)	เขตสัมพันธวงศ์	
10. วัดเปียนเพือกต้อ (วัดบำเพ็ญจินพรต)	เขตสัมพันธวงศ์ ใกล้ถนนเยาวราช	
11. วัดต้อเต้ต้อ (วัดโลกานุเคราะห์)	เขตสัมพันธวงศ์ ซอยผลิตผลถนนราชวงศ์	
12. วัดคันถ่อต้อ (วัดถาวรารามหาดใหญ่)	ถนนแสงจันทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	ปี พ.ศ. 2500

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายนามวัด	ที่ตั้ง	ช่วงเวลาที่ปลูกสร้าง
13. วัดคันอั้งต้อ (วัดสุนทรประดิษฐ์)	ถนนอดุลยเดช ตำบลหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี	สิงหาคม 2512
14. วัดชำปอก (วัดอุภัยภาติการาม)	ตำบลท่าใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	สร้างเมื่อ พ.ศ. 2449
15. วัดลองเชิงต้อ (วัดถ้ำเขาน้อย)	อำเภอบางม่วง จังหวัด กาฬจนบุรี	พ.ศ. 2517
16. วัดมหายานกาญจนมาส ราษฎร์บำรุง	ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	
17. วัดอนัมนิกายเฉลิมพระ ชนมพรรษา	อำเภอสองพี่น้อง จังหวัด สุพรรณบุรี	

หมายเหตุ : วัดกามโลยี (วัดทิพยวารีวิหาร) และวัดเบ็ญนเพ็ยกต้อ (วัดบำเพ็ญอันพรต) ปัจจุบันทั้ง 2 วัด เป็นวัดพระจีน

สรุปจาก องวินัยธรพิสิษฐ์เถียนข้าว 2546, 25-27

สัมพันธภาพของอนัมนิกายกับการบริหารราชการไทยในประวัติศาสตร์ไทย

จากอรรถาธิบายในพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ในตำนานพระญวนแสดงให้เห็นว่า พระญวนเข้ามาในแผ่นดินสยามพร้อมกับการอพยพของชาวญวน ในสมัยกรุงธนบุรีเพื่อหนีภัยทางการเมืองในแผ่นดินญวน จากนั้นพระญวนได้รับพระราชานุญาตให้มี วัดพระญวนในพระพุทธศาสนาเถรวาทมหายาน เนื่องจากการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระญวน เป็นไปตามบทบัญญัติของพระพุทธศาสนา ซึ่งคนไทยนับถือในลัทธิลังกาวงศ์ ทั้งสองฝ่ายได้ให้การบูชา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทำให้มิได้เกิดความแปลกแยกในคำสอนและพระญวนมีความสัมพันธ์กับคนไทยมาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีซึ่งยาวนานกว่า 200 ปี ในช่วงเวลาที่ผ่านมัลลัทธิอนัมนิกายได้เผยแพร่ในแผ่นดินไทย สรุปได้ดังนี้

1. พระญวนดำเนินวิถีปฏิบัติตนตามแบบพระสงฆ์ไทย ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงอรรถาธิบายไว้ในตำนานพระญวนว่า “พระญวนที่มาอยู่ในประเทศสยาม มาแก่ไขคดี หันมาตามพระสงฆ์ไทยหลายอย่าง เป็นต้นว่ามาถือสิกขาวิกาลโภชน ไม่กินข้าวเย็น ครองผ้าสีเหลืองแต่สีเดียวไม่ใช่ต่างสี ไม่ใส่เกือกและถุงตีนเหมือนเช่นพระในเมืองจีนเมืองญวน แต่ส่วนข้อวัตรปฏิบัติอย่างอื่น ตลอดจนกิจพิธี คงทำตามแบบในเมืองญวนจนในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีสมณฐานันดรศักดิ์และโปรดให้นิมนต์มาทำพิธีงเด็กเป็นการหลวยย่อย ๆ จึงแก้ไขเพิ่มเติมกิจคล้ายกับพระไทยยิ่งขึ้นอีกหลายทาง

2. พระมหากษัตริย์ไทยทรงเป็นองค์อัครอุปัชฌาย์พระญวนมาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีจนถึงสมัยรัชกาลที่ 3 และมีความผูกพันเป็นพิเศษในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 องค์กรรัชกาลที่ 5 ทรง

คุ้นเคยกับพระอริการวัดญวนตลาดน้อย (วัดอุทัยราชบำรุง) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ช่วยปฏิบัติสงฆ์

นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ไทยนับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา ได้มีมนต์พระญวนให้ทำพิธีงเด็กในพระบรมราชวังอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นประเพณีการสวดถวายกองเด็กให้กับเจ้านายทุกพระองค์

3. พระมหากษัตริย์ไทยทรงพระราชทานสมณศักดิ์พระญวนกับพระจีนให้รับพระราชทานพัดยศ เครื่องยศ สัญญาบัตรเพื่อเป็นเกียรติแก่พระสงฆ์ญวนและวัดญวนทุกแห่ง

4. การได้รับอนุญาตให้ร่วมจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา การจัดการศึกษาเป็นการอบรมสั่งสอนให้บุคคลมีความรู้และเป็นคนดีของสังคม เมื่อพระมหาคณานัมมธรรมปัญญาวิวัตร (เจริญ กั้นเจี้ยว) ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่หน่อกษัตริย์แห่งประเทศไทย ท่านได้ดำเนินการก่อตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้นครั้งแรกที่วัดกุศลสมาคร ชื่อว่าโรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย ต่อมาเปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรมแห่งที่ 2 ที่วัดสุนทรประดิษฐ์ จังหวัดอุดรธานี ชื่อว่า โรงเรียนสุนทรประดิษฐ์วิทยาลัย และได้เปิดแห่งที่ 3 ที่วัดถาวราราม จังหวัดสงขลา ชื่อว่าโรงเรียนถาวรวิทยาลัย โรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนนี้ได้เปิดการเรียนการสอนเฉพาะพระภิกษุสามเณร ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ควบคู่กับการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลี ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับการอุปถัมภ์และการทำหน้าที่ของพระญวนในสังคมไทย นับได้ว่าเป็นไปอย่างราบรื่นมาโดยตลอด อีกทั้งยังสร้างประโยชน์ในการอบรมให้ผู้คนได้ตั้งมั่นในศีลธรรมอันดี จึงส่งผลให้วัดอนัมมิกายและพระสงฆ์อนัมมิกายดำรงสืบไปในสังคมไทย

สาระสังเขปในการเผยแพร่หลักพระพุทธศาสนาของอนัมมิกาย

พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานให้ความเคารพศรัทธาในพระรัตนตรัยอันเป็นคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยการบูชาพระโพธิสัตว์กวนอิม และองค์เทพเจ้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถช่วยให้เพื่อนมนุษย์พ้นจากความทุกข์ เมื่อมนุษย์มีทุกข์ได้ขอความช่วยเหลือเพื่อนำความสุขความเจริญให้กับมนุษย์ องค์พระโพธิสัตว์และองค์เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์มีพละปาณภาพที่สามารถดลบันดาลให้หมู่มนุษย์อยู่เย็นเป็นสุข การพบกับความสุขและพระโพธิสัตว์แลเทพเจ้ารับรู้ในความต้องการของมนุษย์ได้ มนุษย์จะต้องปฏิบัติธรรมด้วยการสวดมนต์และสักการบูชาเพื่อขออนุภาพแห่งพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ได้นำสุขมาสู่มวลมนุษย์ การสวดมนต์ การเชื่อในกฎแห่งกรรม ทำดีละชั่วกลัวบาป ตระหนักถึงความมีอยู่จริงของนราภุมิ การสร้างบุญ ไม่ลุ่มหลงในกิเลส การสวดมนต์จีนเพื่อเป็นพุทธบูชาถวายต่อองค์กวนอิม การสวดมนต์เป็นภาษาจีนกลาง ในบทสวดมนต์ประกอบด้วย

1. บารมี พระโพธิสัตว์กวนอิม
2. คาถาหัวใจพระแม่กวนอิมโพธิสัตว์
3. มหากรุณาธารณีสูตร (ไตปุยจีว)
4. ฮวงแซจีว (จตุสุชาติ)

5. คาถาดับบาปพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์พระรัตนตรัยอันประกอบด้วย พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ ซึ่งในการบูชาพระพุทฺธ ในวัดอนัมนิกายจะตั้งรูปเคารพพระโพธิสัตว์ร่วมกับพระพุทฺธรูปปางต่าง ๆ และองค์เทพเจ้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์

1. พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร (เจ้าแม่กวนอิม พระโพธิสัตว์แห่งความเมตตา)
2. องค์เทพเฮียงบูซัว (เจ้าพ่อเสือ เทพเจ้าแห่งการปกป้องอภิบาลปราบปรามศัตรูและพิชิตมาร)
3. องค์เทพไท่เสียงเหล่ากุง (ปรมาจารย์แห่งเต๋า)
4. องค์เทพไฉ่ซิงเอี้ย (เทพเจ้าแห่งโชคลาภ)
5. องค์เทพไท่ส้วนเอี้ย (เทพเจ้าคุ้มครองดวงชะตาชีวิต)

องค์เทพที่สถิตบนสวรรค์จะช่วยเหลือนมนุษย์ได้ ซึ่งจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวจีน ชาวไทยเชื้อสายจีน ด้วยเหตุนี้ชีวิตของมนุษย์จะผูกพันกับโชคลาภ มนุษย์จะต้องสะเดาะเคราะห์ เสริมดวงแก้ปีชง ปิดปีชง เพื่อเสริมความเป็นสิริมงคลให้กับชีวิต การทำบุญสวดมนต์ การทำจิตให้สงบ และเมื่อมนุษย์จากโลกไปแล้ว การสวดและทำบุญงเด็กเพื่อการให้ผู้ตายนำไปใช้ในโลภหน้าจะนำมาซึ่งความสมบูรณ์พูนสุขให้กับลูกหลาน พระสงฆ์ในอนัมนิกายจะมีหน้าที่สวดมนต์เหมือนกับพระสงฆ์จีนแต่จะใช้ภาษาญวนร่วมด้วย การสวดทำบุญงเด็กสามารถทำให้กับชาวพุทฺธทั้งฝ่ายมหายานและลัทธิวัชรยานด้วยเหตุนี้ในรอบปี ชาวจีนจะมีปฏิทินการทำบุญหลังการไหว้บรรพบุรุษแล้วจะเฉลิมฉลองตรุษจีน ในรอบชีวิตของมนุษย์จะมีวันชงและปีชง ซึ่งเชื่อว่าจะมีความโชคร้าย เจ็บไข้ได้ป่วย ด้วยเหตุนี้หลังจากตรุษจีนจะมีการสะเดาะเคราะห์ เสริมดวง แก้ปีชง บูชาดาวนพเคราะห์ ทำบุญบูชาข้าวทิพย์ การทำทานในพิธีทั้งกระจาดและกินเจ

พิธีการของชาวจีนเป็นไปตามจันทรคติในรอบปีจะมีกิจกรรมหลักที่วัดทุกวัดของอนัมนิกายจัดงานใหญ่ 4 ครั้ง ประกอบด้วย

1. วัดตรุษจีน (มกราคม)
2. บูชาดาวนพเคราะห์ (กุมภาพันธ์ – มีนาคม) ทำบุญเวียนเทียน
3. ทิ้งกระจาด (สิงหาคม)
4. กินเจ (10 วัน)

พิธีการของวัดอนัมนิกายนับเป็นเดือน 1 ถึงเดือน 12 ซึ่งพิธีการจะดำเนินการเร็วกว่าการทำบุญของวัดพุทฺธศาสนาของไทย โดยทั่วไปอนัมนิกายมิได้มีการจำพรรษา การทำบุญของวัดมิได้มุ่งเน้นในวัดอุ้มงคลและเช่าพระ การทำบุญทั่วไปเป็นการสักการบูชา ขอพระบารมีแห่งพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เพื่อให้ความปกป้องมนุษย์ มนุษย์สามารถปิดเป่าสิ่งเลวร้ายในชีวิตให้เบาบางลงพร้อมการเสริมดวงชะตาชีวิต

การทำบุญในวัดอนัมนิกายจะให้ความสำคัญในการตรวจดวงชะตาชีวิตประจำราศีหรือสะเดาะเคราะห์ปีชงจึงเป็นจริงที่นำความผูกพันระหว่างวัดกับผู้คนโดยทั่วไป การเจริญพร การเวียนเทียน เสริมดวงสะเดาะเคราะห์ จุดเทียนต่ออายุวัฒนะและแก้ปีชง ผากชื่อ วัน เดือน ปี เกิดกับพระ

รัตนตรัย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ตลอดทั้งปี เพื่อเป็นสิริมงคลในชีวิต เสริมบารมีต่อผู้ทำบุญและครอบครัว

บทบาทของวัดอานัมนิกายในการเผยแพร่ศาสนาในกรุงเทพฯ

สำหรับในกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง

1. วัดมงคลสมาคม
2. วัดอุทัยราชบำรุง
3. วัดอานัมนิกายาราม
4. วัดสมณานัมบริหาร
5. วัดกุศลสมาคร
6. วัดโลกานุเคราะห์
7. วัดชัยภูมิการาม

วัดทั้ง 7 แห่งได้จัดกิจกรรมบุญในลักษณะการปรึกษาหารือ โดยทุกวัดจะเคารพผู้อาวุโส พระสงฆ์ที่อาวุโสสูงสุด เจ้าคณะใหญ่อานัมนิกายปัจจุบันจำวัดกุศลสมาคร นอกจากพระสงฆ์อานัมนิกายจะประสานงานในการทำงานกิจกรรมของวัดแล้ว วัดทุกวัดของอานัมนิกายรวม 19 แห่ง ฝั่งประเทศจะมีกิจกรรมร่วมกัน มีการเดินทางไปพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในหมู่พระสงฆ์จะรู้จักกันเป็นอย่างดี หลังจากมีการนำการศึกษามาเป็น การสืบสานพระศาสนา การสร้างคนดีให้กับสังคมและการช่วยให้เยาวชนชายได้รับการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ณ โรงเรียนกุศลสมาครและโรงเรียนวัดสุนทรประดิษฐ์ จังหวัดอุดรธานี เยาวชนชายที่บวชเป็นสามเณรรับการศึกษาสามารถเข้าสอบศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ และในระหว่างศึกษา หากบวชเป็นพระแล้ววัดอนุญาตให้จำวัดได้ และไปศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยค่าศึกษาเล่าเรียนท่านเจ้าคณะใหญ่อานัมนิกายให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุและสามเณรโดยกลุ่มพระสามารถมีรายได้จากการสวดมนต์กึ่งเด็กให้กับพิธีศพของชาวจีน ปัจจัยดังกล่าวได้สนับสนุนให้เยาวชนมีโอกาสทางการศึกษาร่วมกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเพื่อการสืบสานต่อไป